

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz

w sprawie ze skargi Instytutu P.(...) i Spółka Spółki Jawnej z/s w W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 maja 2006 r. sygn. akt IV Cz (...) [IV
WSC (...)]

w sprawie z wniosku Instytutu P.(...) i Spółka Spółki Jawnej z/s w W.
przeciwko (...) Akademii Medycznej w K.
o nadanie klauzuli wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 stycznia 2008 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 maja 2006 r. Sąd Okręgowy w K., na skutek zażalenia dłużnika (...) Akademii Medycznej w K., zmienił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 25 stycznia 2006 r. w ten sposób, że oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 24 sierpnia 2005 r.; zasądził od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 75 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego; nakazał pobranie od wierzyciela na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego kwotę 8.318 zł tytułem nieuiszczonego wpisu od zażalenia.

Postanowienie Sądu Okręgowego wierzyciel Instytut P.(...) i s-ka spółka jawna z siedzibą w W. zaskarżył skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarżący zarzucił wskazanemu postanowieniu naruszenie przepisów

postępowania, które spowodowało niezgodność orzeczenia z prawem – w szczególności naruszenie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 788 § 1 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez sąd pierwszej lub drugiej instancji, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych (§ 2 art. 424¹ k.p.c.).

Z przytoczonego przepisu jednoznacznie wynika, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje jedynie od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie. Sąd Najwyższy już wielokrotnie wyjaśniał znaczenie pojęcia: „orzeczenie kończące postępowanie w sprawie” (zob. np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22). W postanowieniu z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05 (OSNC 2006, nr 1, poz. 16) wskazał natomiast, że postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności lub odmawiające jej nadania nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r., V CZ 54/07, nie publ.). Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 stycznia 2006 r., III CZ 107/05 (nie publ.). Podzielając ten kierunek wykładni trzeba przyjąć, że wniesiona skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Wniesiona skarga jest niedopuszczalna również z tej przyczyny, że nie spełnia wymagania z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy wyjaśniał też wielokrotnie, że przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. obowiązek uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła - ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru -

oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia przez powołanie i przedstawienie dowodów (postanowienia z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Niezbędne jest przy tym przeprowadzenie przekonywającego wywodu wskazującego czas powstania szkody oraz związek przyczynowy między nią a wydaniem zaskarżonego orzeczenia (postanowienie z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141).

Tymczasem skarżący zamieścił w skardze stwierdzenie, że przez wydanie zaskarżonego postanowienia powodowi została wyrządzona szkoda w wysokości nie mniejszej niż 12.552 zł, na którą składają się rozstrzygnięcia o kosztach procesu oraz powołał się na możliwość wystąpienia szkody w przyszłości w postaci kosztów egzekucji.

Należy podkreślić, że koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone, nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi przewidzianej w art. 424¹ k.p.c., a postanowienie zawierające rozstrzygnięcie w tym zakresie nie podlega zaskarżeniu tą skargą (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06, nie publ.).

Skarga o stwierdzenie niezgodności prawem prawomocnego orzeczenia aktualizuje się wówczas, gdy kwestionowane orzeczenie wywołuje nieodwracalne skutki prawne, niedające się sanować (por. art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Tymczasem odmowa nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu nie wywołuje skutku w postaci powagi rzeczy osądzonej. Wierzyciel może zatem wytoczyć powództwo o tę wierzytelność.

Z przedstawionych przyczyn należało odrzucić skargę (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).